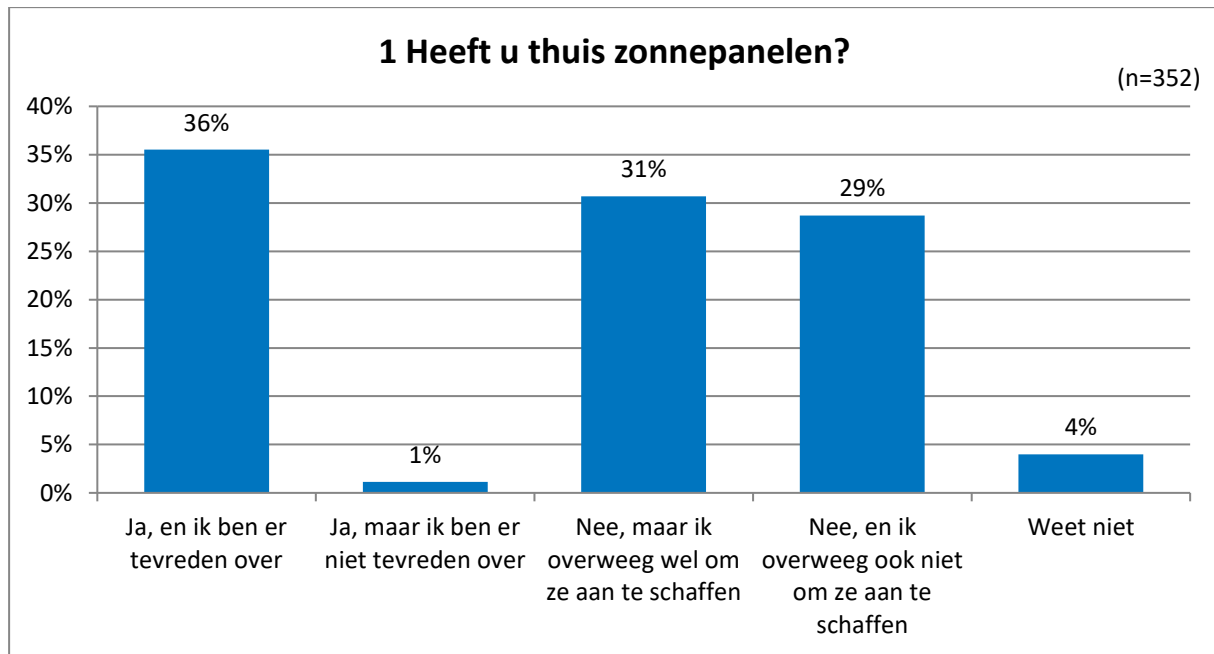

Zonneparken in Hoogeveen

Groene stroom is een actueel thema. Landelijk maar ook in onze gemeente. Zo lagen er in Hoogeveen deze zomer al vijf plannen ter inzage voor een zonnepark. Parken met zonnepanelen leveren schone stroom, maar vaak is de reactie: ?liever niet in mijn achtertuin?. Hoe denkt u hierover?

Op vraag "1 Heeft u thuis zonnepanelen?" antwoordt 36% van de respondenten: "Ja, en ik ben er tevreden over".

Toelichting

Ja, en ik ben er tevreden over

- die parken mogen er wel komen maar niet op land bouw gronden doe ze op daken en maak ze op lantarenpalen
- 50 stuks
- Een goede investefing .
- Een goede investering
- Een mooie lage energie rekening. Het salderen moet gehandhaafd worden omdat anders veel mensen afzien van aanschaf.
- In 2 jaar 7500 kwh opgewekt
- Wel tevreden over het hebben maar eigenlijk duurt het te lang voor dat je het financieel eruit heeft.
- Wij zijn 6 jaar in het bezit van zonnepanelen, nog 1 jaar en de investering heeft zich terugverdiend.

Nee, maar ik overweeg wel om ze aan te schaffen

- Zijn van woonconcept
- Dak ligt niet zo gunstig op de zon
- Domesta biedt de zonnepanelen gratis aan bij de bewoners, als woonconcept dit ook doet wil ik wel graaf zonnepanelen
- Eerst nog wat verbouwen en daarna kunnen volgend jaar zonnepanelen geplaatst worden.
- Heb er een perfect dak voor alleen momenteel niet de financiële middelen.
- Huur momenteen van Domesta. Erg jammer dat zij nog niet heel hard opschieten

met alle daken voorzien van zonnepanelen.

Wanneer ik ooit een eigen huis koop gaan daar zeker zonnepanelen op komen.

- Ik. Woon in een appartement dus dit is jammer genoeg niet makkelijk
- Onze woning maakt deel uit van een klein appartementencomplex. Binnen de VVE praten we over de aanschaf van zonnepanelen voor de gemeenschappelijke energie.
- Vier firma's offerte laten maken maar dak blijkt constructief niet geschikt te zijn. (golfplaten dakbedekking in combinatie met dakhelling van 60 graden.
- We zijn bezig met een project terzake binnen onze VVE.
- Wij gaan zeker zonnepaneel aanschaffen
- Woon in appartement in vrije sector, zou graag meer info willen over mogelijkheden. Gemeente zou zich kunnen inzetten alle mogelijkheden op een rijtje te zetten. "energieloket" in samenwerking met milieuorganisaties
- Woon in een appartement en zijn bezig zonnecalender aan te schaffen
- -terugverdien periode te lang
- -kleinschaligheid op een particulier dak is meer een moneymaker voor de installateur
- -grootschaligheid is beter en daar een aandeel in nemen
- -garantie vertrouwen niet zo hoog
- -estetiek ivm ons zadeldak
- Als ik een koopwoning had dan zou ik al lang zonnepanelen op het dak hebben gelegd. Ik huur nu en ga daar niet in investeren
- Ben van plan aan winddelen te gaan doen
- De aanschaf van zonnepanelen en aanpassen van onze elektrische installatie is voor ons veel te duur, daarom zien wij er vanaf. Wij moeten er eerst nog flink voor sparen voor wij over zonnepanelen gaan nadenken.
- Er zijn veel grote bedrijven kan het niet daar op de daken?
- Gezien onze leeftijd is het te kostbaar om nu nog zonnepanelen te plaatsen.
- Heeft zijn tijd nodig
Moet verder ontwikkeld worden
Voor meer opbrengst zonder subsidie
- Het huis staat niet gunstig en daardoor levert het weinig rendement op
- Hoewel zeer nuttig en noodzakelijk vind ik ze afschuwelijk lelijk, als je ziet hoe de panelen soms om dakkapellen en dakramen worden gelegd en de rieten daken van die prachtige voormalige boerderijtjes worden verpest, Welstand doe er wat aan.
- Huis staat grotendeels in de schaduw.
- Ik bewoon een appartement. Te overwegen valt in VvE-verband zonnepanelen aan te brengen op het dak van het complex.
- Ik heb een huurwoning dus zonnepanelen zijn voor ons niet mogelijk
- Ik heb een huurwoning waar het niet mogelijk is.
- Ik woon hier tijdelijk. Het is een sociale huurwoning.
- Ik zit in een huurappartement. Vooralsnog heeft de verhuurder geen plannen om zonnepanelen op het riante platte dak te leggen.
- Kan niet, Rondom hoge bomen, Dak op het westen met dakkapel.
- Laat het bedrijfsleven maar eerst aan natuurlijke energie doen. Begin daar eerst maar mee
Die verbruiken en vervuilen meer dan de bevolking van Nederland
En bereid de bevolking maar eerst voor op dit plan.

Nee, en ik overweeg ook niet om ze aan te schaffen

Iedere Nederlander heeft hier helemaal geen geldelijke middelen voor .

- Ligging huis ongeschikt
- Mijn huis gaat de verkoop in
- Mijn huis ligt niet gunstig voor zonnepanelen
- Neen
- Nog niet we gaan binnen een paar jaar verhuizen
- Omdat wij in een pand wonen uit 1896, door zonnepanelen te plaatsen maken we het pand lelijk.
- Ons huis staat verkeerd
- Onze woning is hier niet geschikt voor
- Over een aantal jaren zijn er veel betere en goedkopere oplossingen
- Simpel voor een goed rendement staat mijn huis tov de zon verkeerd
- Te duur
- Te mooi voorgesteld door de milieumaffia. Straks moet je betalen, wanneer je stroom aan het net levert. Opbrengsten panelen zijn veel lager, dan in brochures wordt aangegeven. Wacht op betaalbare folie, waarmee zon kan worden opgevangen en uiteraard eigen accu-opslag.
- We hebben bijna geen zon op ons dak.
- We hebben een huurhuis en weten niet hoe lang we er nog wonen
- Wij wonen in een huurhuis en als wij zonnepanelen nemen dan wordt de huur prijs verhoogt en zodoende worden de zonnepanelen voor ons nooit rendabel , Ze worden dan eerder een last dan een lust !!!!.
- Wonen in appartement
- Woon in appartementencomplex
- Woon in een appartement
- Woon in een appartement van Woonconcept, die zien mij aankomen,
- Zolang er niet op lange termijn duidelijk is hoe de salderingsregeling (of andere terugbetaling aan het net) zal zijn ga ik deze investering NIET doen

Weet niet

- Huurhuis
- Ik krijg Zonnepanelen in het nieuwe huis.
- Ik woon in een huur-flat. M.a.w.: de verhuurder beslist of daarop ooit zonnepanelen op komen
- Woon in de Helios flat. Hier zijn een x aantal zonnepanelen op de daken geplaatst, maar niet ten faveure van de bewoners. Zou graag zien dat de daken vol werden gezet hiermee. Ik heb dit ook al eerder aangegeven.
- Woon in een appartement en heb zelf geen dak.

1.1 Waardoor bent u niet tevreden over uw zonnepanelen? (n=3)

Let op! laag aantal respondenten.

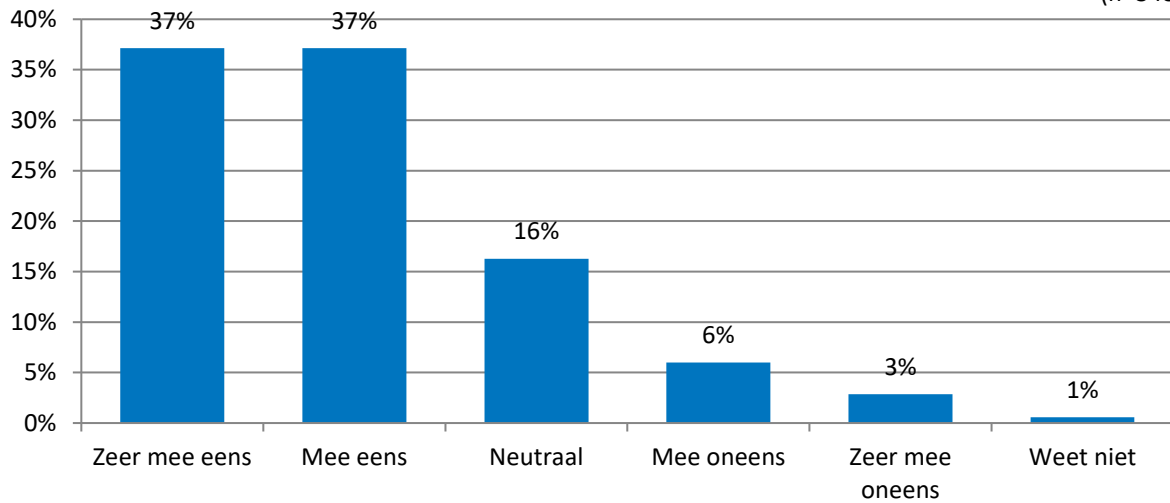
Reden:

- Omdat er leden van de vve tegen zon energie zijn
- Wij hebben al 17 jaar 2 zonnepanelen maar ik heb niet het idee dat het voordelig is!!

2 'De gehele omslag naar groene en duurzame stroom is hard nodig voor onze planeet'

(In hoeverre bent u het (on)eens met de stelling?)

(n=348)

Op stelling 2 'De gehele omslag naar groene en duurzame stroom is hard nodig voor onze planeet' antwoordt 74% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 9% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Zeer mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- De Gemeente moet ons meer mogelijk heden geven ook de woning bouw de verhuurders kunnen en moeten hier meer mee doen
  - Fossiele brandstoffen raken in de toekomst op, dus duurzame stroom heeft de toekomst!
  - We kunnen daarnaast inzetten op minder stroom gebruiken.
  - Zijn vas koken op gas over gegaan op elektrische.
- Mee eens**
- Dat geldt ook voor de industrie, dat zijn grotere vervuilers dan partculieren. Het is - en- en
  - Maar dan moet wel de hele wereld er aan mee doen. Nederland is maar een klein stipje in de hele wereld
  - Mijn mening zijn ze er goed mee bezig Maar aan de andere kant ook weer niet Kijk naar de grote vervuilers die doen er niks aan Denk aan oa: china
Wat wij nu doen is een druppel op gloeiende plaat
  - Misschien beter om burgers bewust te maken dat we met (te) veel mensen zijn. Uitspraken als ga heen en vermenigvuldig u is niet meer van deze tijd.
  - Omslag is nodig maar niet overhaast want dan komt er niet het benodigde draagvlak.
  - Op zich mee eens maar er zijn ook andere grotere vervuiliingsbronnen zoals uitstoot fabrieken, uitstoot transportsector (m.n. luchtvaart), uitstoot van allerhande leuke dingen die mensen voor hun ontspanning etc. willen. Overigens bestaat er een studie die aangeeft dat omslag naar groene en duurzame stroom de economische ontwikkeling bij lange na niet kan bijhouden wat inhoudt dat kernenergie dan noodzakelijk is om organische brandstoffen volledig uit te bannen.
  - Wij in Nederland hoeven niet roomser zijn dan de paus en altijd maar voorop moeten lopen. Het land China investeert de komende 20 jaar in 20,00 nieuwe

- vliegtuigen? De scheepvaart als vervuiler moet ook nog opstarten. In de omslag zitten nieuwe technische ontwikkelingen, waar wij in NL ons voordeel mee kunnen doen, in werkgelegenheid en kennis. Als het in de omslag alleen om economische ontwikkelingen gaat en de wereldeconomie slaat om, dan hebben we een heel ander verhaal.
- Neutraal
- Als de maak en aanschaf van producten die groene stroom produceren, ook op een groene manier worden gemaakt is het goed.
  - Het is voor mij als leek erg lastig om linkse propaganda te onderscheiden van de realiteit.
  - In de vraagstelling zitten een aantal pregnante vragen. Is Nederland daarvoor alleen voor verantwoordelijk. Wat is het wereldwijde deel van de verantwoordelijkheid. Wat is groene stroom. Wat is duurzame stroom. Wat precies is nodig voor de aarde binnen haar zonnestelsel ? Waarom is de omslag in Nederland nodig.? We praten al niet meer over het vervangen van steenkool. Wat precies moeten we vervangen. Wat is (zijn de) het vervangende middel (en).
Wat zijn de kosten voor Jan Modaal of Minima van Oranje.
Vervangen we de vele schatrijk oliebaronnen uit communistische heilstatendoor door nog meer schatrijke wereldburgers uit kapitalistische Utopia's ? De enkele burger is (bijna) in staat een windmolen park de nek om te draaien. Hoe werkt dat met zooneenergie ?
  - Natuurlijke bron de zon is de beste. Van de rest is veel onzin:biogas bijv slokt de bossen op.
  - Rustig aan en geen paniek zaaien .er komen steeds meer goede oplossingen. voor het vervangen van fossiele energie.
  - Vind het goed wat nk wil doen. Bewust bezig zijn we zelf ook. Maar zolang de grootste vervuilers en verbruikers niet mee doen....
- Mee oneens
- Buiten de burgers om is er veel vervuiling. Laat ze dat eerst maar eens aanpakken.
  - De aarde warmt op. Dat doet de aarde zelf. Heeft niemand schuld aan
  - Heeft alleen effect als alle landen er aan mee doen. Wij willen weer het beste jongetje van de klas zijn. Kijk naar ons omringende landen o.a. oostblok/Azië/Midden-Oosten.
  - Ik heb bezwaar tegen de wijze waarop en het tempo.
  - Niet alleen geld dit voor Nederland Kijk naar de arme landen ga daar eerst maar eens wat investeren
Nederland zeker niet vergeten maar veel langzamer. Wij vervuilen niet zoveel als de bedrijven
- Zeer mee oneens
- De opwarming van de aarde wordt veroorzaakt door de natuur zelf en de bijdrage hierin van de mensen is te minimaal om de opwarming daadwerkelijk te beïnvloeden , De hele ophef omtrent de opwarming van de aarde is alleen maar bedoelt om belasting te kunnen heffen en om de burger te treffen in de portemonnee , en vooral al goed voor het bedrijfsleven !!!!!!!.
  - Geen
  - Het grootste probleem is de geweldige bevolkingsgroei die de wereld kent. Daar helpt geen enkele groene maatregel tegen
  - Het ligt eraan hoe de elektriciteitsbedrijven hun energie opwekken.
  - Onze 4 meter hoge ijskap is weg gesmolten
Gelukkig
Nu kunnen we hier in Nederland wonen
Invloed van de mens is veel kleiner als beweerd wordt
De natuur heeft zijn eigen ritme

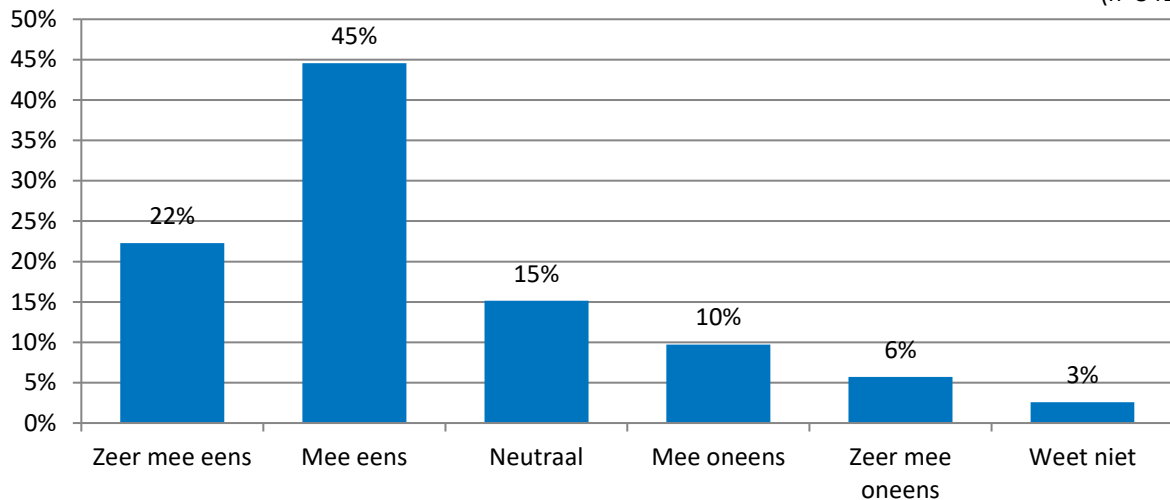
De mens moet niet gaan denken dat zij alles kunnen besturen

- We hoeven de planeet niet te redden. Men wil de mens redden.

3 'Particuliere zonneparken vormen een mooie aanvulling op de stroomvoorziening'

(In hoeverre bent u het (on)eens met de stelling?)

(n=341)

Op stelling 3 'Particuliere zonneparken vormen een mooie aanvulling op de stroomvoorziening' antwoordt 67% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 16% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (45%) is: "Mee eens".

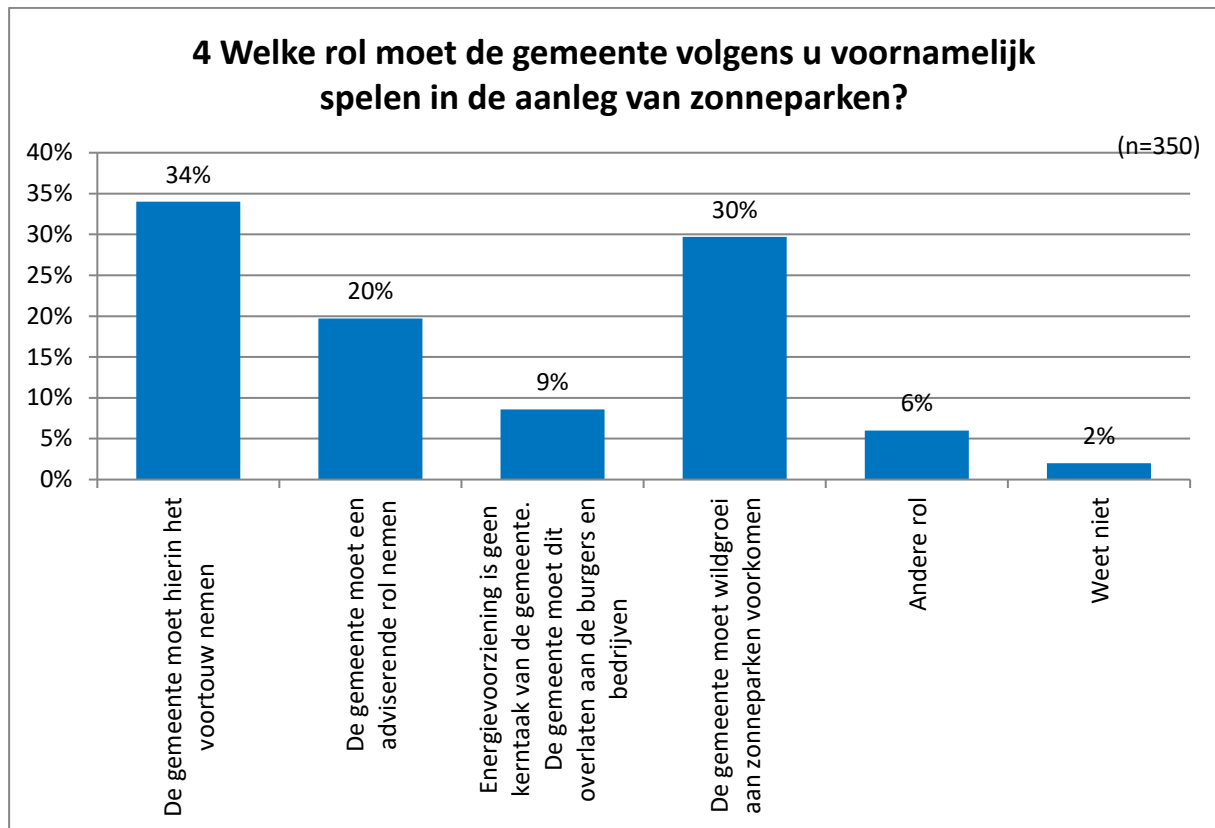
Toelichting

- Zeer mee eens**
- De zon is van ons allemaal, dus benutten voor ons aller welzijn en welvaart en daarom een bij uitstek geschikt middel.
  - Maar absoluut niet op de grond. Dat is jammer van onze biodiversiteit en kwaliteit van leven. Neem er de daken voor, daar hebben we er genoeg van.
  - Ziet er fantastisch uit die zonneparken. Probeer ze te combineren met een andere invulling bijv parkeerplaats
- Mee eens**
- Dan moeten er middelen komen zo dat je de stroom op kunt slaan
  - Er zijn ook andere alternatieven
  - Hoeveel levert het de burgers op in besparing uitgedrukt en is er al nagedacht of een zonnepaneel na zijn dienst nog vervuiling oplevert bij afval verwerking?
  - Maar dan bijvoorbeeld langs een snelweg of op een grote fabriekshal.
  - Maar dan wel in heel goed overleg met de mensen die er in de buurt wonen. de plannen voor de trekgangenweg/alteveer zijn een voorbeeld voor hoe het absoluut niet moet. niet de politiek maar de direct belanghebbenden zijn diegenen die daarin het laatste woord hebben.
  - Maar wel gereguleerd en in overleg met gemeente en provincie, zodat er geen wildgroei ontstaat.
  - Men vergeet vaak dat een moderne windmolen 3 MW (3.000.000 W) levert, terwijl één zonnepaneel zo'n 300 W levert. Dus 1000 zonnepanelen doen hetzelfde als één windmolen (als t tenminste waait). Dus honderd huizen met elk 10 panelen.
  - Mits het in goed overleg met de omwonende gaat. .en deze ook inspraak hebben
  - Zie hieronder.
- Neutraal**
- Als particulier is het een goed idee om te investeren in zonpanelen projecten
  - Dit is nou echt iets waar overheden veel meer in moeten betekenen.

- Er moet wel opgelet worden dat niet alleen het geldelijk gewin de grootste rol speelt bij de investeerders en er moet goed overleg met eventuele omwonenden zijn
  - Geen ervaring mee.
  - Gemente moet dan met richtlijnen komen. En natuur mag hier niet de dupe van worden
  - Goede manier om stroom op te wekken, maar een lelijk gezicht in het landschap.
  - Ik heb veel liever dat de gemeente het voortouw neemt en de opbrengst ten goede laat komen aan alle inwoners
  - Ja, een mooie aanvulling. Doch eerst de particuliere woningen en gebouwen, industriële gebouwen en agrarische gebouwen. Agrarisch gebied en natuurterreinen alleen in uiterste noodzaak.
  - Maak gebruik van daken van industriehallen en dergelijke. Het oppervlak is zo wie zo bebouwd
- Mee oneens
- Dit gaat ten koste van onze omgeving laat men eerst de daken maar voorleggen met steun van het rijk die ons Dit opdringt.
  - Er is nog ruimte genoeg op daken van bedrijven en woningen.
  - Er is teveel verspilling van stroom. Met slimmer en minder stroomverbruik hebben we geen aanvullingen nodig. Slimmer en klimaatneutrale woningen en bedrijfsruimten bouwen. Bestaande gebouwen aanpassen of vervangen.
  - Liever eerst alle daken volleggen met zonnepanelen.
  - Particulier initiatief voor zonneparken vind ik een slecht idee. Het zou beter zijn als de huidige energieleveranciers in samenwerking met netwerkbeheerders in Nederland dit samen oppakken. Op veel plaatsen is ons netwerk nog niet geschikt om zoveel zonne-energie te transporteren. Afstemming is dus een noodzaak.
  - Particulieren zijn vaak mensen met veel geld, investeerders. Die hebben niet het goede voor met de planeet, maar met zichzelf.
- Zeer mee oneens
- Ben zeer tegen privatisering van een in mijn ogen basisvoorziening.
  - De door de burgers betaalde Ecotax en Dop + 21% BTW (wat is de toegevoegde waarde op het moment van betalen?) wordt als subsidie aan particuliere zonneparkhouders en bedrijven gegeven en de burger wordt kaalgeplukt.
  - Draait alleen op subsidie
Gebruik dit voor verder onderzoek en ontwikkeling
Windmolen draait tot subsidie stopt
Worden dan afgebroken en voor
Rot prijs verkocht
Is dit wat we willen?
Zonne parken zelfde vervuiling
Subsidie stopt en dan
De vamberg?
  - Gaat er m.i. om het haalbaar te maken te houden, particuliere parken doet mij denken aan marktwerking. Mijn voorkeur gaat naar clubs die meer oog hebben voor onze toekomst dan voor de eigen portemonnee.
  - Geen
  - Liever via rijk of gemeente
  - Mooie boel hebben de boeren geen subsidie meer op hun producten willen ze winst maken op zonneparken. Aan banden leggen. Verbieden.
  - Particuliere onderneming is op winst gericht en dat moeten wij betalen ondanks zgn
  - goede afspraken of contracten want daarin is onze gemeente niet zo sterk

- Weet niet
- Ik weet niet of dit nou iets is voor de particuliere markt
  - Of dit particulier moet zijn is voor mij de vraag!?!

Op vraag "4 Welke rol moet de gemeente volgens u voornamelijk spelen in de aanleg van zonneparken?" antwoordt 34% van de respondenten: "De gemeente moet hierin het voortouw nemen".

Andere rol, namelijk:

- Adviserende, maar motiverende rol en mogelijkheden bieden aan bedrijven voor locaties
- Alternatieven stimuleren en onder de aandacht brengen.
- Betere verkeersbeleid
- Controlerende rol zodat er geen wild groei kan plaatsvinden
- De gemeente moet er op toezien dat er niet bomen gekapt worden om dat een paar mensen een zonepaneel op hun dak willen.
- De gemeente moet stimuleren (subsidies verstrekken) dat burgers/particulieren hun daken vol kunnen leggen met zonnepanelen. De gemeente moet zeker geen zonneparken aan (laten) leggen.
- De gemeente moet stimulerende rol nemen om wildgroei op begane grond te voorkomen en daken zoveel mogelijke te benutten.
- Energiebedrijven
- Faciliterend en ondersteunend aan initiatieven
- Geen zonnepark aanleggen
- Gem. Moet voortouw nemen (leg daken gem.voorzieningen maar vol)
- Gemeente, bedrijven en burgers laten investeren
- Meer subsidie
- Natuur beschermen, maar zelf ook initiatief nemen aangezien zij veel daken beschikbaar heeft!
- Nu ontstaat er wildgroei. De gemeente moet dat voorkomen
- Schuren van boeren volzetten met zonnepanelen en veel daken benutten
- Vooral initiatieven faciliteren

- Wij vinden waterstof ook goede energie voorziening geen uitlaatgassen
- Wildgroei voorkomen en regelgevende rol

Toelichting

De gemeente moet hierin het voortouw nemen

- De gemeente moet het heft in handen nemen om te voorkomen dat de marktwerking ook op dit gebied zeer slecht voor de burger uitpakt. De gemeente moet voorkomen dat goede landbouw en weide grond opgeofferd word voor zonneparken terwijl er vele tientallen hectare,s aan daken onbenut blijven .
- Echter zijn nieuwe zonneparken een verspilling van grond. Laat de Gemeente eerder huurwoningen voorzien van zonnepanelen, dan verander je bestande woon wijken in zonneparken.
- Gemeente moet het voortouw nemen
- Gemeente zorg ook voor de vergunningen
- Gemeente zou op haar industrieterreinen zonnepanelen kunnen plaatsen of ook op daken van mensen die hun dak beschikbaar stellen
- I.p.v. een kunst ijsbaan een zonnepark! subliem idee.
- Voor mobiliteit hebben we een ministerie van verkeer en vervoer. Voor energie hebben we een ministerie van energie nodig. Een ministerie van milieu voldoet niet aan de gestelde criteria.
- Zie vorige toelichting
- Zorg voor dat daken van huizen, bedrijven en boeren (schuren) zoveel mogelijk volkomen met zonnepanelen. Is er meer nodig dan kijken voor velden. Kijken naar percelen die minder productief zijn en niet liggen pal naast een natuurgebied. De gemeente moet hierin voortouw nemen.

De gemeente moet een adviserende rol nemen

- Als er om de parken aan de zicht/straatkant een kleine haag (met hier en daar ook nog wat bosschage, krenten bosjes,rozenbottels o.i.d.) komt te staan heeft niemand er last van, als er mais staat ziet men zelfs helemaal niets meer (zo hoog staat die mais elk jaar) van het landschap!!.
- De gemeente kan aangeven waar mogelijkheden zijn voor aanleg zonneparken. Hier een adviserende taak op zich nemen, desnoods door externe partijen.
- De omwonenden moeten een grote rol hier in krijgen
- Gemeente samen met landelijke overheid.
- Soepel omgaan met vergunning aanvragen en via ook stimuleren.
- We moeten niet afhankelijk worden van het buitenland dan is zonnetje energens een mooie aanvulling
- Dit had een meer keuze vraag dienen te zijn.

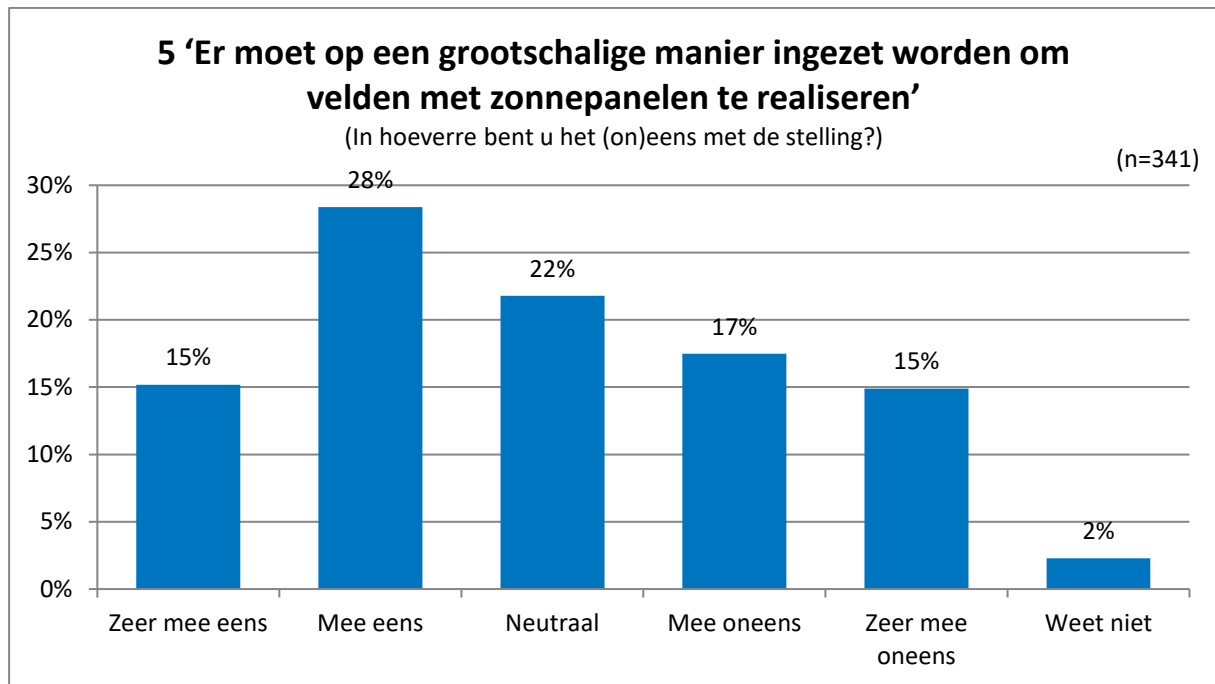
Energievoorziening is geen kerntaak van de gemeente.

De gemeente moet dit overlaten aan de burgers en bedrijven

De gemeente moet wildgroei aan zonneparken

- Als burgers zo nodig zonne-energie moeten gebruiken
- De 4 zonneparken die de gemeente wil realiseren zijn teveel.wat moet een dorp als Hoogeveen met zoveel landschapvervuilende parken? Probeer

voorkomen	<p>eerst elk woonhuis van zonnepanelen ,windmolens, en warmtepompen te voorzien. Opvang van regen en zo is er nog meer te bedenken. Zonneparken lelijk foeilelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigenlijk ben ik van mening dat men eerst op ieder dak zonnepanelen moet leggen en pas als er dan nog een groen energietekort is nadenken over zonneparken of windmolens. • Het moet geen zootje worden met her en der parken. De gemeente moet altijd vergunningen afgeven op grootse projecten, denk ik. Daarmee kunnen ze ook bewust ondersteuning bieden in dd keuzes die gemaakt kunnen worden • Inderdaad: de gemeente moet wildgroei aan zonneparken voorkomen; al die ontsierende zonnepanelen op woningen van daken is al erg genoeg. • Teveel kan ook. Er moet vanuit de gemeente wel een balans zijn • Zie ook bij vraag 3. Zonneparken overlaten aan huidige energieleverancier en netwerkbeheerders. Zonnepanelen op woningen stimuleren. Contact met netwerkbeheerders om overbelasting van het transportnetwerk te vermijden door uitbreiding van dit netwerk.
Andere rol, namelijk:	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliterend, voortouw nemen en sturen naar voorkomen van wildgroei graag, maar moet wel binnen de kaders kunnen. Ik ken de wettelijke kaders niet en de exacte beschrijving en vrijheden in de omschreven taken van de gemeente. • Maar dan wel in heel goed overleg met de mensen die er in de buurt wonen. de plannen voor de trekpatenweg/alteveer zijn een voorbeeld voor hoe het absoluut niet moet. niet de politiek maar de direct belanghebbenden zijn diegenen die daarin het laatste woord hebben. een zonnejaren is geen verdienmodel over de rug van de ander • Tot in hoeverre spreken we van groene energie als bomen gekapt worden omwille van zonnepanelen die slechts een besparing van een paar honderd euro per jaar opleveren. Bomen halen co'2 uit de lucht
Weet niet	<ul style="list-style-type: none"> • Geen

Op stelling 5 'Er moet op een grootschalige manier ingezet worden om velden met zonnepanelen te realiseren' antwoordt 43% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 32% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (28%) is: "Mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Beter een paar grootschalige parken dan tientallen versnipperde veldjes
  - De vraag is of zonnepanelen het enige middel is. Draaiende zonnecollectoren zou ook kunnen. Waterkrachtcentrales in het waddengebied.
  - Maar wel op plaatsen die niet storend zijn, bv. langs de snelwegen
  - Mijn voorkeur gaat uit naar daken die zijn er genoeg en zo benut je die dubbel maar zonnepanelen vind ik ook prima
  - Moet wel voldoende landbouw over blijven.(eigen behoefte en Nederland export etc.)
- Nog beter gewoon aan alle snelwegen realiseren, gelijk een geluidscherm. twee vliegen in één klap. Met hier en daar windmolens parkjes ertussen.
- Naast dit ook de daken meenemen van bedrijven die zelf dit financieel niet kunnen doen en e.e.a. opnemen door middel van zonnedeling. Iedereen investeren die dat wil. Is dan ook gunstig voor het eigen energielabel.
- Mee eens**
- Daarbij zie ik de daken van bedrijfspanden op industrieterreinen ook als velden, door ze hier te plaatsen zorg je waar het kan dat het geen impact heeft op mooie groene weide gebieden
  - Ik wil heel graag profiteren van schone zonne energie. Maar zorg er dan voor dat als een zonnepark maakt het ook een soort van park word waar mensen kunnen bezoeken en zitten. Maak het mooier met bloem en bomen. Je kan ook kleine zonnepanelen op palen of bomen hangen.
  - In eerste instantie op daken van bedrijven en boeren bedrijven, daarnaast een aantal velden.
  - Maar daar moet het niet bij blijven, tevens moeten alle gebouwen die zich daarvoor lenen belegd worden met panelen
- Neutraal**
- De zonneparken moeten wel op zo'n manier aangelegd worden dat het geen verstoring is van de omliggende omgeving.

- Eerst inzetten om daken te vullen ...
  - Er ligt nog heel veel ongebruikt dak op het zuiden te wachten op heel veel zonnepanelen. Er zijn nog de wereld platte daken bij appartementencomplexen. Laten we die eerst eens goed gaan benutten, voordat kostbare landbouw- en natuurgrond wordt gebruikt voor het opwekken van zonne-energie.
  - Grootschalig is wellicht wat overdreven. Wat wel goed zou zijn is als er SLOAP sectoren (Space Left Over After Plannig) gebruikt worden, zoals geluidsschermen langs snelwegen. Geen natuur opofferen, hoogstens wat bouw- en weiland, gronden en vooral daken in industriegebied etc. Vooral daken!
  - Het moet de natuur niet vervuilen.
  - Het moet wel in de omgeving passen.
  - Hoeft niet grootschalig.
  - Je alleen focussen op zonneparken is geen goede zaak. Je hebt zon energie en wind energie nodig. Niet altijd schijnt de zon of waait het. Als er geen zon of wind is hebben de energiebedrijven nu al een probleem om gedurende de dag Nederland van energie te voorzien, piekbelasting.
  - Kijk eerst eens naar de snelwegen en klaverbladen bouw die eerst vol of geluidswallen.
  - Men vergeet vaak dat een moderne windmolen 3 MW (3.000.000 W) levert, terwijl één zonnepaneel zo'n 300 W levert. Dus 1000 zonnepanelen doen hetzelfde als één windmolen (als t tenminste waait). Dus honderd huizen met elk 10 panelen.
  - Niet te grootschalig maar ook alternatieven zoeken zoals wind en waterstof
  - Oppassen dat niet half Nederland met zonnepanelen belegd wordt. er zijn ook nog wel andere alternatieven.
  - Zonneparken nemen veel ruimte in: in samenspraak met agrarische ondernemers is er op schuurdaken vast ook nog plek.
  - Daken van gebouwen hiervoor gebruikt Worden.
  - Er kan beter gezocht worden naar een oplossing waardoor we geen enorme velden met zonnepanelen nodig zijn. De techniek ontwikkelt snel en ook voor zonne energie en wind energie komen in de toekomst betere oplossingen. Houd dus de plaatsing van enorme zonnepanelen velden beperkt, denk daarbij aan de natuur en openbare ruimten die door de aanleg van deze velden erdoor veranderen wat mens, dier en natuur niet ten goede komt.
  - Gooi eerst alle platte daken maar een vol van bv sporthallen etc
  - Het ligt er aan waar
  - Het stimuleren van het plaatsen van zonnepanelen op daken en bedrijfsgebouwen en bedrijfsterreinen moet de eerst keus zijn
  - Ik vind daar er met name gebruik moet worden gemaakt van daken van allerlei bedrijven.
  - Ik zie soms van die velden vol panelen staan. Vreselijk gezicht. Volgens mij zijn er in Hoogeveen ei heel veel platen daken die beter benut kunnen worden
  - Laat de panelen op daken van boerderijen leggen IPV parken aan te leggen
  - Laat woonwijken zich omvormen tot zonneparken
  - Laten we eerst alle ruimte maar gebruiken die nu nog ongebruikt zijn. Daken van bedrijven ect ect .
Alle particulieren zonnepanelen en ga zo maar door.
  - Liever eerst alle daken vol, dan pas zonneparken.
- Mee oneens

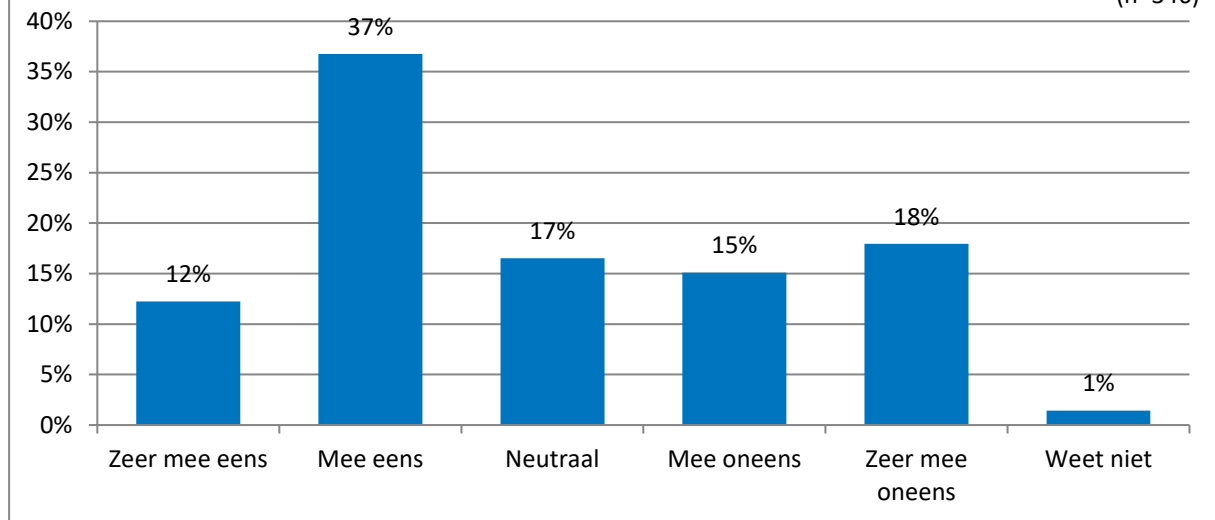
- Ligt eraan waar ze komen Niet in aanzicht van mooie natuur gebieden
Neem een voorbeeld aan Duitsland die plaatst ze bij de op en af ritten van de snelwegen
  - Men wil ze wel, maar wie wil ze naast of tegenover hun huis? Niemand toch?
  - Of langs randen , maar geen hele velden vol
  - Velden met zonepanelen maken grond bijna onbruikbaar. Bermen en grote daken zijn daar veel geschikter voor
  - Zie vraag 3
  - Als ieder huishouden zonnepanelen en windenergie zou gebruiken dan waren de zonneparken niet nodig!
  - Eerst de daken van bijvoorbeeld de bedrijven gebruiken en dan pas op de grond zonneparken realiseren . Er is al een groot tekort aan goed en betaalbaar voedsel op de aarde en dat wordt er niet minder op als ze op deze manier door gaan met het opofferen van grond voor velden vol met zonnepanelen.
  - Eerst op de daken van zowel woningen alsook op fabriekshallen . Dan op overhoeken bij bv Klaverblad of aan de kanaaldijk. Pas dan zonodig op landbouwgrond. Die zijn we in de toekomst hard nodig voor de eigen voedselvoorziening zodat we dat niet van over de hele wereld aan hoeven te slepen. Enorme energiebesparing!!
  - Eerst starten met een postcoderoos omdat daar een hoop mogelijkheden liggen waardoor het uitzicht niet wordt aangetast. Ook de infrastructuur van de energiebedrijven kan de grote hoeveelheid nog niet aan. Opslag is op dit moment ook nog niet uitontwikkeld.
  - Er is nog ruimte genoeg op daken van bedrijven en woningen.
  - Ga eerst eens meer daken van huurhuizen en panden industrieterrein vol leggen met panelen. Zolang die ruimte nog niet ten volste benut is vind ik aanleg van zonneparken op landbouwgrond grote onzin.
  - Gebruik daken van bedrijven en woningen. Grond is al schaars en is hard nodig voor onze voedselproductie.
  - Geen
  - Geen kostbare grond (bouwland) vol zetten met zonnepanelen, wel op Industrieterreinen
  - Monopolies endictaturen zijn slecht voor alles dus komt de Trekgatenweg er gaat iedereen ok de gemeente aan het kortste eind trekken en zal er door de leverancier de prijs en de levering worden bepaald. Betaal je niet sluit ik af
  - Niet op de grond, dat gaat ten koste van biodiversiteit en ons uitzicht. Waarom meer "bebouwen" als we de daken kunnen gebruiken?
  - Techniek is al verder.
  - Zie toelichtingen bij 3 en 4
  - Zonneparken verpesten het landschap, tenzij je ze op daken zet van bedrijven op het industrieterrein.
  - Wat is de daadwerkelijke besparing onder aan de streep met zonnepanelen. Wellicht dat isolatie subsidie meer energie besparing oplevert. en gas uit rusland
- Zeer mee oneens
- Weet niet

6 'Ik vind het prima om een zonnepark in mijn wijk te hebben'

(In hoeverre bent u het (on)eens met de stelling?)

(n=346)

Op stelling 6 'Ik vind het prima om een zonnepark in mijn wijk te hebben' antwoordt 49% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 33% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (37%) is: "Mee eens".

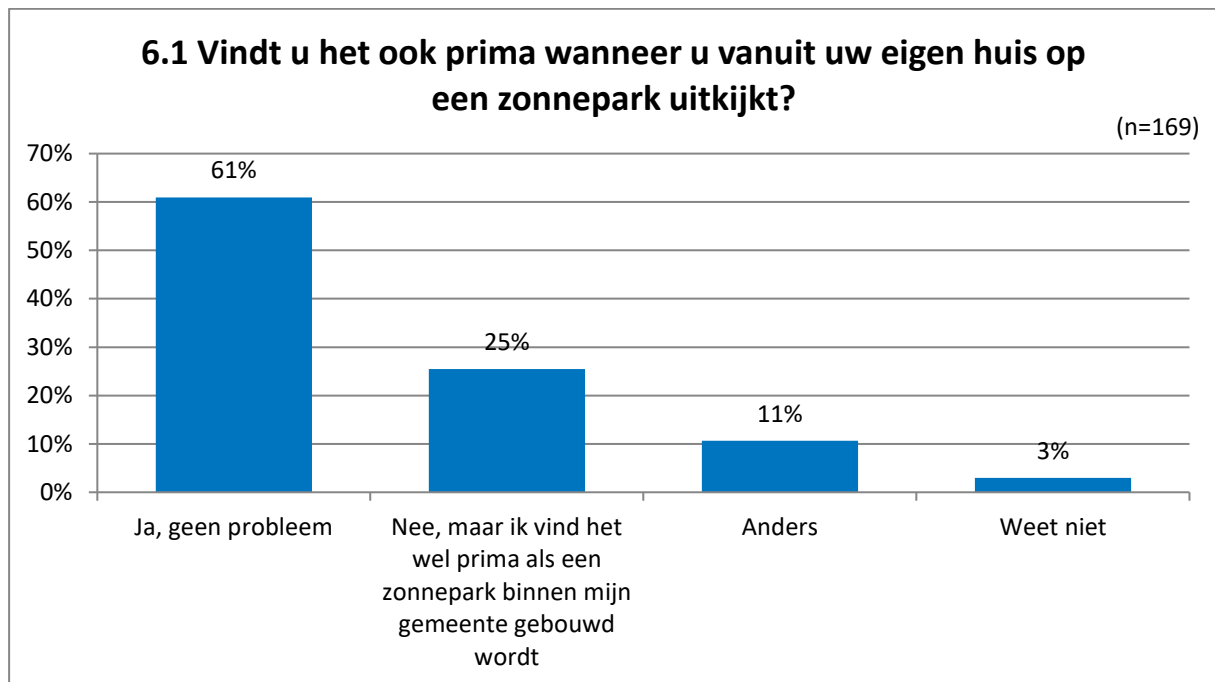
Toelichting

- Zeer mee eens**
- Als u met een zonnepark, de weilanden met zonnepanelen bedoelt, dan NEE!! Een zonnepark op het dak van woningen en bedrijven vinden wij prima.
  - Denk aan zonnepanelen langs snelwegen die dan ook een geluidswerende functie krijgen, zo krijgt het een dubbele functie en het versterkt de behoefte om aanleg te verwezenlijken
- Mee eens**
- Prima langs het talud langs de A28 bij de Erflanden
  - De vraag is niet heel precies. Een zonnepark is geen probleem, als het maar op daken van gebouwen wordt aangebracht.
  - Dit moet dan goed ingepast worden in de wijk
  - Een zonnepark is in mijn beleving zo groot dat er geen plekken zijn in welke wijk dan ook. Of het moet al op een (zeer) kleinschalige manier in te vullen zijn, dan is het een goede manier
  - Geen idee of het vanwege reflecties enz kan maar de geluidswal Erflanden lijkt me een prima plek.
  - Geen probleem maar mag niet stoerend zijn en het woongenot bederven .
  - Ik vind het prima maar zou niet weten waar dat moet. De huizen staan al erg dicht op elkaar.
  - Ja, als we er ook van mee mogen profiteren. Wel graag ergens aan de rand van de wijk.
  - Mits alles in goed overleg met de wijk gebeurd ..en niet alleen naar de ondernemer geluisterd wordt
  - Mits er verder niets nuttigs met de grond gedaan kan worden.
  - Mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden
  - Mits, door b.v. beplanting, aan het oog onttokken
  - Op daken kan dat best maar geen grond op offeren
  - We moeten niet altijd overal tegen zijn niet we willen stroom en water voor last heb

- je er van zet wat bos om toe en ze zijn uit het zicht
- Neutraal
- Zolang het maar geen overlast geeft
  - Als ze maar op de daken geplaatst worden zeg ik ja maar als dat te koste gaat van openbaar groen dan zeg ik nee, want dat is er toch al te weinig.
  - Eerst daken van bedrijven vol leggen. Scheelt veel vrije gronden
  - Hangt er vanaf waar dit aangelegd wordt
  - Het ligt eraan waar het komt.
  - Het moet passen in de omgeving. Risico's moeten beheerst worden (brand, overspanning etc.).
  - In een wijk als het past op daken. Veel mensen vinden het lelijk maar het stadium van 'ik vind het lelijk' mag wel voorbij zijn. De noodzaak is duidelijk aanwezig. Er is veel te winnen als op geschikte daken zonnepanelen komen. Ruimte genoeg voor heel veel energie.
  - In mijn wijk is geen beschikbare ruimte voor een zonnepark
  - Ligt aan de uitvoering
  - Maak gebruik van gebouwen om zonnepanelen te plaatsen
  - Nieuwbouw zou verplicht panelen moeten nemen. Integreren in de bouw. A28 talud eventueel gebruiken voor zonnepark.
  - Woon in het centrum is geen ruimte.
- Mee oneens
- Afschuwelijk aanzicht
  - De wijk Kakeel is voor een zonnepark te klein
  - De wijk Karakeel heeft weinig open plekken en de plekken die er zijn, zijn te klein om op een verantwoorde wijze een zonnepark te realiseren.
  - Er zijn genoeg plekken, buiten woonwijken, om zonneparken te realiseren. Denk aan de stukken grond binnen de lussen van het klaverblad, naast het spoor e.d.
  - Grootschaligheid lijkt mij in het centrum niet mogelijk en niet wenselijk
  - Het hangt er helemaal van af hoe het er uitziet en welke overlast (geluid, straling, esthetisch) ik er van heb
  - Ik vind het fijn om geen bedrijven in mijn wijk te hebben en juist veel groen van bomen en planten. Daarbij zie ik het als een bedrijf. Wellicht dat zonnepanelen op bedrijfspanden meer uitkomst bieden.
  - In een woonwijk is natuurlijk niet nodig. Ik zie vaak zonneparken in het buitenland. Hectares groot op ongebruikt agrarisch gebied. Met een bosperceel er om heen valt het bijna niet op.
  - Is ook niet nodig; panelen kunnen op daken worden gelegd
  - Mijn voorkeur gaat uit naar openbare gebouwen, kantoren, straatverlichting, en zeker niet in het groen
  - Niet als met zonnepark bedoeld wordt alle gebouwen voorzien van zonnepanelen.
  - Tenzij, zie voorgaande vraag.
- Zeer mee oneens
- Daken van huizen en bedrijven volleggen
  - Een zonnepark past niet in een woonwijk
  - Geen
- Het is landschapvervuiling. Laat de gemeente inpassen op een andere manier. Als gevelbekleding bij nieuw te bouwen huizen (glas) op daken van flatgebouwen. Zo zijn er wel meer toepassingen. Boeren willen hun landbouwgrond voor zonneparken gebruiken omdat hun producten te weinig opleveren. Een wij moeten daar tegenaan kijken.

- Zoals eerder gezegt. Bovenop grote loodsen en bedrijven
  - Zonnepanelen kunnen prima op gebouwen/huizen, velden is geen gezicht en zonde van de ruimte
  - Zonneparken horen in het buitengebied
  - Zonneparken in (woon)wijken betekenen ook minder groen en speelruimte voor kinderen. Beter om daken van gebouwen, geluidswallen e.d. te benutten.
- Weet niet
- Mijn wijk is zo volgebouwd dat zou dan wel een heel klein parkje moeten worden.
  - Weet niet of het persé in een wijk moet,als het alleen op daken ligt zie je het niet meer, op het platte land vind ik het anders liggen, zonedaken opschudden,huizen enz prima

U geeft aan het (zeer) eens te zijn met de bovenstaande stelling.

Op vraag "6.1 Vindt u het ook prima wanneer u vanuit uw eigen huis op een zonnepark uitkijkt?" antwoordt 61% van de respondenten: "Ja, geen probleem".

Anders, namelijk:

- Als dat op daken ligt vind ik dat geen probleem
- Als de randen van het park groen zijn vind ik dit geen probleem
- Als deze als onderdeel van een geluidsscherm gebruikt zouden worden langs de A37 die voor mijn huis langs loopt zou dit voor mij totaal geen probleem zijn
- Als het zonnepark omzoomd wordt beplanting is dit geen probleem
- Als zomaar zo geplaatst worden dat ze niet schitteren in de zon.
- Eerst andere mogelijkheid onderzoeken.
- Er is ruimte zat waar niemand last van heeft
- Er moet voor gezorgd worden dat de zonneparken mooi aangelegd worden als ze in een woonwijk komen. Dus met veel groen en mooie omheining. Niet zomaar een ijzeren hekje of zo.
- Er zijn lokaties genoeg die geen overlast vero
- Geen park, maar wel kleinschalig of een talud of schuine helling
- Ik weet niet of dat weerspiegeling oid oplevert. Zou ik me eerst in moeten verdiepen.
- Ja, mits er geen schittering e.d. Op het huis valt.
- Landschappelijk inpassen aan de omgeving dmv beplanting oid
- Op daken en gebouwen
- Rekening houden met de locatie zodat iedereen met plezier in Hoogeveen blijft wonen. Op de wal van de A28 heeft niemand er last van
- Zie vraag 6
- Zolang het licht niet in huis spiegelt

Toelichting

Ja, geen probleem

- Dus niet op de grond, maar op daken, dan vind ik het geen probleem als ik er zich op heb.
- Het erop uitkijken vind ik geen probleem. Wel als je last hebt van de schittering. Dan belemmert dat in hoge mate ook mijn gezondheid. Dát is wel een probleem.
- In tegenstelling tot de windmolen kan het uitzicht op het zonnepaneelpark eenvoudig gewijzigd worden door lage begroeing
- Maar wel op een afstand van een paar honderd meter
- Mits voldoende met bomen/struiken afgeschermd opdat hinder door schittering o.i.d. wordt voorkomen.
- Wanneer het mogelijk is en als het afgeschermd word beplanting..en in overleg met de wijk
- Wanneer ik geen last heb van schitteringen.
- Wat is uitkijken op? Je hebt geen recht op uitzicht over andermans terrein. Vrij uitzicht is relatief. Je kunt een zonnepark omgeven met een mooie singel, dan valt zo'n park vanuit een woonhuis al helemaal niet op. Een woonhuis heeft max. 3 bouwlagen, dus zichtlijn is max. 8 mrt. hoog dus dat moet makkelijk lukken. Tenzij er alleen gekeken wordt naar max. opp. is max. panelen. Zoals de groensingels ook bij de boeren verdwenen zijn.
- Zo lang ze mij niet verblinden vind ik dat niet erg

Nee, maar ik vind het wel prima als een zonnepark binnen mijn gemeente gebouwd wordt

Anders, namelijk:

- Lastig te zeggen, midden in een woonwijk kan geen veld met zonnepanelen komen. Ik woon niet aan de rand van de stad of in het buitengebied.
- Op plekken die geen storend uitzicht veroorzaken. en die zijn er genoeg te vinden. Ook zijn er oplossingen te bedenken die het uitzicht hierop tegengaan (boschages).
- Zonneparken hoeven niet zo groot te zijn, toch? Niet meteen hele velden. Maar ik liever op een zonnepark dan op een snelweg.
- Als u met een zonnepark, de weilanden met zonnepanelen bedoelt, dan NEE!! Een zonnepark op het dak van woningen en bedrijven vinden wij prima. Dus ook als ik de zonnepanelen op het huis van mijn burens zie. Maar misschien beter om dan op nieuwere technieken in te zetten ipv zonnepanelen. Zonnefolie, zonnedakpannen, zonnemuren en accu's.
- Op de wal van de A28 heeft niemand er last van, dit is bij de A15 ook gebeurd.

Weet niet

- Heeft puur te maken met de grootte.
- Liefst zoveel mogelijk gebruik maken van daken van gebouwen.

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsens bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.